

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC Y DƯỢC THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

BỘ Y TẾ

PHẠM XUÂN DŨNG

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
LYMPHÔM KHÔNG HODGKIN
Ở NGƯỜI LỚN**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ Y HỌC

TP. Hồ Chí Minh – Năm 2012

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC Y DƯỢC TP.HỒ CHÍ MINH**

BỘ Y TẾ

PHẠM XUÂN DŨNG

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
LYMPHÔM KHÔNG HODGKIN
Ở NGƯỜI LỚN**

Chuyên ngành: UNG THƯ

Mã số: 62.72.23.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ Y HỌC

Người hướng dẫn khoa học:

**PGS.TS. HUẤA THỊ NGỌC HÀ
GS. NGUYỄN CHẨN HÙNG**

TP. Hồ Chí Minh - Năm 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các số liệu, kết quả trong luận án là trung thực và chưa từng được ai công bố
trong bất kỳ công trình nào khác.

Phạm Xuân Dũng

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	Trang
Lời cam đoan	
Mục lục	
Danh mục các chữ viết tắt	
Bảng đối chiếu thuật ngữ Việt – Anh	
Danh mục các bảng	
Danh mục các biểu đồ	
Danh mục các hình	
ĐẶT VẤN ĐỀ	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1 Dịch tễ học	4
1.2 Nguyên nhân	6
1.3 Sinh bệnh học	8
1.4 Giải phẫu học và sinh học của sự biệt hóa tế bào lymphô	9
1.5 Phân loại và mô bệnh học LKH	16
1.6 Lâm sàng	30
1.7 Chẩn đoán – xếp giai đoạn	33
1.8 Yếu tố tiên lượng	36
1.9 Điều trị	38
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	48
2.1 Đối tượng nghiên cứu	
2.2 Phương pháp nghiên cứu	
Chương 3: KẾT QUẢ	60
Chương 4: BÀN LUẬN	97
KẾT LUẬN	136
KIẾN NGHỊ	139
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ	
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Tiếng Việt

BBC	Bệnh bạch cầu
BBCLM	Bệnh bạch cầu lymphô mạn
BBCTLB	Bệnh bạch cầu tiền lymphô bào
BOĐ	Bệnh ổn định
BTT	Bệnh tiến triển
BVUB	Bệnh viện Ung Bướu
CSTLQT	Chỉ số Tiêu lượng Quốc tế
ĐMH	Độ mô học
ĐÚHT	Đáp ứng hoàn toàn
ĐÚMP	Đáp ứng một phần
GĐ	Giai đoạn
LH	Lymphôm Hodgkin
LKH	Lymphôm không Hodgkin
LLLBN	Lymphôm loại lymphô bào nhỏ
LLNBL	Lymphôm loại nguyên bào lymphô
LLTTBBL	Lymphôm lan tỏa tế bào B lớn
LTBLTS	Lymphôm tế bào lớn thoái sản
MBH	Mô bệnh học
NDTC	Nhóm diễm tiến chậm
NDTN	Nhóm diễm tiến nhanh
NDTRN	Nhóm diễm tiến rất nhanh
SCKB	Sống còn không bệnh
SCKTT	Sống còn không tiến triển

SCTB	Sống còn toàn bộ
TH	Trưởng hợp
TM	Tiêm tĩnh mạch
TP.HCM	Thành phố Hồ Chí Minh
TTM	Truyền tĩnh mạch
VN	Việt Nam
WF	Working Formulation

Tiếng Anh

APC	Antigen presenting cell
BALT	Bronchus-associated lymphoid tissue
CD	Cluster of Differentiation/ Cluster of Designation
CR	Complete Response
CT scan	Computer Tomography scanner
E	Extranodal
EBV	Epstein Barr Virus
ECOG	Eastern Cooperative Oncology Group
GALT	Gut-associated lymphoid tissue
HEV	High endothelial venule
HIV	Human Immunodeficiency Virus
IPI	International Prognostic Index
KPS	Karnofsky's Performance Status
LDH	Lactate DeHydrogenase
LGL	Large granule lymphoma
MALT	Mucosa-associated lymphoid tissue
MHC	Class II major histocompatibility complex antigens

MRI	Magnetic Resonance Imaging
NCI	National Cancer Institute
NHL	Non-Hodgkin's Lymphoma
PALS	Peri-arteriolar lymphoid sheath
PET-scan	Positron Emission Tomography-scanner
PCR	Polymerase chain reaction
PR	Partial Response
PD	Progressive Disease
REAL	Revised European – American Lymphoma
RS	Reed-Sternberg
SD	Stable Disease
UICC	Unio Internationalis Contra Cancrum
V.A	Vegetation adenoides
WF	Working Formulation
WHO	World Health Organization
β 2-M	Beta 2-Microglobulin

BẢNG ĐỐI CHIẾU THUẬT NGỮ VIỆT – ANH

Bệnh Hodgkin	Hodgkin's Disease
Bệnh ổn định	Stable disease
Bệnh Sprue không ở vùng nhiệt đới	Nontropical sprue
Bệnh u lymphô trong mạch máu	Intravascular lymphomatosis
Bệnh u nội mô mạch máu ác tính	Malignant angioendotheliomatosis
Bệnh tiến triển	Progressive disease
Chỉ số hoạt động cơ thể của Karnofsky	Karnofsky's Performance Status scale
Chỉ số tiên lượng quốc tế	International Prognostic Index
Chờ và xem	Wait and see
Chùm kháng nguyên bề mặt xác định = chùm kháng nguyên bề mặt biệt hóa	Cluster of Designation = Cluster of Differentiation
Chụp cắt lớp bằng bức xạ positron với chất ¹⁸ F-fluorodeoxyglucose	¹⁸ F-fluorodeoxyglucose Positron – Emission Tomography
Chụp cắt lớp với ⁶⁷ Galium	⁶⁷ Galium scan
Chuyển dạng mô học	Histologic conversion
Cục Quản lý Dược và Thực phẩm Mỹ	Food and Drug Administration
Dịch giống sữa	Lacteal
Dưỡng tráp	Chyle
Đáp ứng hoàn toàn	Complete response
Đáp ứng một phần	Partial response
Ghép tủy tự thân	Autologous bone marrow transplantation
Ghép tủy dị thân	Allogeneic bone marrow transplantation
Độ mô học cao	High grade

Độ mô học thấp	Low grade
Độ mô học trung bình	Intermediate grade
Hạch lymphô	Lymph node
<i>Mạch lymphô đến</i>	<i>Afferent lymphatic</i>
<i>Mạch lymphô đi</i>	<i>Efferent lymphatic</i>
<i>Nang nguyên phát</i>	<i>Primary follicle</i>
<i>Nang thứ phát</i>	<i>Secondary follicle</i>
<i>Tế bào đuôi gai cài răng lược</i>	<i>Interdigitating dendritic cells (IDC)</i>
<i>Tế bào đuôi gai dạng nang</i>	<i>Follicular dendritic cells (FDC)</i>
<i>Tiểu tĩnh mạch nội mô cao</i>	<i>High endothelial venules</i>
<i>Trung tâm mầm</i>	<i>Germinal center</i>
<i>Vỏ bao</i>	<i>Capsule</i>
<i>Vùng vỏ</i>	<i>Cortex</i>
<i>Vùng cận vỏ</i>	<i>Paracortex zone</i>
<i>Vùng tủy</i>	<i>Medulla</i>
Hệ lymphô	Lymphatic system
Herpesvirus 8 ở người	Human herpesvirus 8
Hóa trị liều cao	High-dose chemotherapy
Hội chứng tăng sinh lymphô	X-linked lymphoproliferative
liên kết X	syndrome
Kháng nguyên trong lồng ống	Intraluminal antigen
Kiểu hình miễn dịch	Immunophenotype
Lách	Spleen
<i>Vùng tủy đỏ</i>	<i>Red pulp</i>
<i>Vùng tủy trắng</i>	<i>White pulp</i>
<i>Vùng vỏ nang</i>	<i>Mantle Zone</i>

<i>Vùng vỏ bao dạng lymphô quanh tiếu động mạch</i>	<i>Periarteriolar lymphoid sheath-PALS</i>
<i>Tiểu tĩnh mạch nội mô cao</i>	<i>High endothelial venule-HEV</i>
<i>Vùng rìa</i>	<i>Marginal zone</i>
<i>Xoang rìa</i>	<i>Marginal sinus</i>
Lymphôkin	Lymphokine
Lymphôm diễm tiến chậm	Indolent lymphoma
Lymphôm diễm tiến nhanh	Aggressive lymphoma
Lymphôm diễm tiến rất nhanh	Very/ highly aggressive lymphoma
Lymphôm hướng mạch máu	Angiotropic lymphoma
Lymphôm không Hodgkin	Non-Hodgkin's Lymphoma
Lymphôm không Hodgkin tái phát	Relapsed Non-Hodgkin's Lymphoma
Lymphôm lan tỏa tế bào B lớn	Diffuse Large B-Cell Lymphoma
Lymphôm loại lymphô bào nhỏ	Small Lymphocytic Lymphoma
Lymphôm loại lymphô-tương bào	Lymphoplasmacytic Lymphoma
Lymphôm loại nguyên bào lymphô	Lymphoblastic Lymphoma
Lymphôm tế bào B lớn trung thất	Mediastinal Large B-Cell Lymphoma
Lymphôm tế bào T/NK ngoài hạch, kiểu mũi	Extranodal NK/T-Cell Lymphoma, Nasal Type
Lymphôm tế bào T gan lách	Hepatosplenic T-cell Lymphoma
Lymphôm tế bào T giống viêm mỡ dưới da	Subcutaneous Panniculitis-Like T-Cell Lymphoma
Lymphôm tế bào T kiểu bệnh lý ruột	Enteropathy-Type T-Cell Lymphoma
Lymphôm tế bào T nguyên bào miễn dịch mạch máu	Angioimmunoblastic T-Cell Lymphoma